

The background features a series of overlapping orange circles and lines of varying sizes and orientations, creating a dynamic, abstract pattern. A solid orange horizontal bar is positioned in the lower-left quadrant, containing the main text.

Nyankomne minoritetsspråklige elevers rettigheter etter opplæringsloven

- særlig om innføringstilbud og utvidet tid i videregående opplæring, samt muligheten til å gi mer grunnskoleopplæring

Retten til opplæring

Opplæringsloven

- § 2-1 Rett og plikt til grunnskoleopplæring
- § 3-1 Rett til videregående opplæring
- § 4A-1 Rett til grunnskoleopplæring spesielt organisert for voksne

FNs barnekonvensjon

- Barnets beste
- Rett til å bli hørt
- Rett til utdanning

Grunnskoleopplæring

Rett og plikt til grunnskoleopplæring

- Rett hvis det er sannsynlig at barnet skal være i landet mer enn 3 måneder. Retten skal oppfylles så raskt som mulig, og senest innen én måned.
- Plikt når barnet har oppholdt seg i Norge i tre måneder
- Rett til å gå på nærskolen, som andre elever.
- Kommunen kan velge å tilby ett eller flere ekstra år i grunnskolen.

Grunnskoleopplæring forts.

Disse elevene kan ha de samme rettighetene som andre elever, f.eks.:

- Skyss
- Spesialundervisning

Noen særrettigheter

- Særskilt språkopplæring for elever fra språklige minoriteter
- Opplæring i et innføringstilbud

Videregående opplæring

- Det er et vilkår for rett til videregående opplæring at søkeren har lovlig opphold i Norge.
- Ungdom, herunder asylsøkere, som oppholder seg lovlig i landet mens de venter på å få avgjort søknaden om oppholdstillatelse, **har likevel bare rett til videregående opplæring når de er under 18 år og det er sannsynlig at de skal være i Norge i mer enn tre måneder.** Hvis ungdommen fyller 18 år i løpet av et skoleår, har han eller hun rett til å fullføre skoleåret de har begynt på.
- For de som får avslag på søknaden om oppholdstillatelse, gjelder retten til videregående opplæring fram til dato for endelig vedtak.
- Fylkeskommunen kan velge å ta inn asylsøkere over 18 år til videregående opplæring mens de venter på vedtak om oppholdstillatelse. Da er det en forutsetning at de ikke får plassen på bekostning av en med rett til videregående opplæring.

Videregående opplæring – utvidet tid

- Noen grupper elever har rett til utvidet tid, blant andre elever som har rett til særskilt språkopplæring eller spesialundervisning.
- Eleven kan ha rett til inntil to år ekstra når eleven trenger det i forhold til opplæringsmålene.
- Fylkeskommunen fatter vedtak.

Særskilt språkopplæring

Særskilt språkopplæring kan være særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring

Vilkår for rett til særskilt norskopplæring

- Elev med annet morsmål enn norsk/samisk
- Ikke tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen i skolen

Vilkår for rett til morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring, jf. §§ 2-8/3-12 første ledd:

- Vilkårene nevnt over
- Om nødvendig

Saksbehandling ved behov for særskilt språkopplæring

Kartlegging

- Kartlegging skal foretas før vedtak om særskilt språkopplæring/innføringstilbud fattes, underveis og før opphør.

Vedtak

- Alt hva eleven får innvilget skal fremgå (bl.a. hvorfor, hva, hvor mye, når og hvor), hjemmel, klagerett osv.

Klage

- Elev/forelder/verge har klagerett.
- Ev. klage rettes til den som fattet vedtaket, og omgjøring vurderes.
- Fylkesmannen er klageinstans.

Mal for vedtak om særskilt språkopplæring

- <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/maler-for-enkeltvedtak/>

The screenshot shows the Utdanningsdirektoratet website interface. At the top left is the logo and name 'Utdanningsdirektoratet'. To the right are navigation links: 'Presse', 'Kalender', 'Om Udir', 'In English', and 'Verktøy'. A search bar with 'Søk' and 'SØK' buttons is also present. Below this is a dark navigation bar with links: 'Utdanningsløpet', 'Læring og trivsel', 'Eksamen og prøver', 'Kvalitet og kompetanse', 'Tall og forskning', and 'Regelverk og tilsyn'. A breadcrumb trail reads: 'Du er her: Forside - Regelverk og tilsyn - Skole og opplæring - Maler for enkeltvedtak'. The main content area has the title 'Maler for enkeltvedtak' and the instruction 'Velg tema, hvilken type vedtak og målform.'. Below this is a section titled '1. Maler for enkeltvedtak' with the question 'Hva handler vedtaket om?'. There are five buttons for selection: 'Fritak fra nasjonale prøver', 'Generelt enkeltvedtak', 'Realkompetansevurdering', 'Spesialundervisning', and 'Særskilt språkopplæring'. At the bottom of the form is the question 'Fant du det du lette etter?' with 'JA' and 'NEI' buttons.

Innføringstilbud

- Innføringstilbud er et tilbud etter opplæringsloven.
- Hva er «år 0»?

Innføringstilbud forts.

«Kommunen/fylkeskommunen kan organisere særskilt opplæringstilbud for nykomne elever i egne grupper, klassar eller skolar.»

- Frivillig for skoleeier
- Kun *nyankomne*
- Egne grupper, klasser eller skoler

Innføringstilbud forts.

«Dersom heile eller delar av opplæringa skal skje i slik gruppe, klasse eller skole, må dette fastsetjast i vedtaket om særskild språkopplæring.»

- Innføringstilbud må ev. fremgå av den enkelte elevs enkeltvedtak om særskilt språkopplæring.
- Enkeltvedtak om særskilt språkopplæring kan påklages til fylkesmannen.

Innføringstilbud forts.

«Vedtak om slik opplæring i særskilt organisert tilbud kan berre gjerast dersom dette er rekna for å vere til beste for eleven. Opplæring i særskilt organisert tilbud kan vare inntil to år. Vedtak kan berre gjerast for eitt år om gongen.»

- Elevens beste
- Varigheten avhenger av om det underveis fremdeles vurderes å være til elevens beste, men skal vare maksimalt to år.
- Vedtak kan ikke fattes for en lengre periode enn ett år av gangen.

Innføringstilbud forts.

«I vedtaket kan det for denne perioden gjerast avvik frå læreplanverket for den aktuelle eleven i den utstrekning dette er nødvendig for å vareta eleven sitt behov.»

- Utgangspunktet er læreplanene i fag og ordinær fag- og timefordeling.
- Hjemmel for avvik fra læreplanverket
- Avvik fastsettes i den enkelte elevs enkeltvedtak etter kartlegging av elevens behov.
- Eventuelle avvik må være nødvendig for å ivareta den enkelte elevs behov.

Innføringstilbud forts.

«Vedtak etter dette leddet krev samtykke frå elev eller føresette.»

- Det kreves samtykke fra forelder/verge/elev.
- Grunnskoleeleven har *rett* til å gå på nærskolen.

Mer grunnskoleopplæring

- Mulighet for kommuner og fylkeskommuner til å **tilby mer grunnskoleopplæring** etter opplæringsloven § 4A-1 til ungdommer som har rett til videregående opplæring etter opplæringsloven § 3-1.
- Dette innebærer at alle ungdommer som har gjennomført grunnskolen, men som ikke har et godt nok faglig grunnlag til å starte eller gjennomføre videregående opplæring vil kunne få grunnskoleopplæring. Et eksempel kan være ungdommer som har kommet til Norge sent i grunnskoleopplæringen og som derfor ikke har fått all den grunnskoleopplæringen de har behov for.
- Formålet er at de med behov for mer grunnskoleopplæring skal kunne fullføre videregående opplæring.

Mer grunnskoleopplæring – forts.

Deltakere i tilbud om mer grunnskoleopplæring må oppfylle to vilkår:

- De må ha **rett** til videregående opplæring etter opplæringsloven § 3-1.
- Skoleeier må anse at vedkommende **har behov** for mer grunnskoleopplæring.

Endringer av 01.08.2017

Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har etter søknad rett til tre års heltids videregående opplæring. Dette gjelder også de som har fullført videregående opplæring i et annet land, men som ikke får godkjent opplæringen som studiekompetanse eller yrkeskompetanse i Norge.

Godkjent som studiekompetanse:

- fullført videregående opplæring i utlandet
- den videregående opplæringen må stå oppført på GSU-listen til NOKUT (GSU-Generell studiekompetanse for utenlandske søkere), se <http://www.nokut.no/no/Fakta/Databaser-ogoversikter/GSU-listen/>
- tilstrekkelige kunnskaper i norsk og engelsk

Godkjent som yrkeskompetanse:

- fullført videregående opplæring i utlandet
- den videregående opplæringen må gå fram av godkjenningsordningen på hjemmesiden til NOKUT, se <http://www.nokut.no/no/Utdanning-fra-utlandet/Fag--og-yrkesopplaring/>

Siden om minoritetsspråklige på udir.no

- <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/minoritetsspraklige/>

The screenshot shows the website for Utdanningsdirektoratet. The header includes the logo and name 'Utdanningsdirektoratet' on the left, and navigation links for 'Presse', 'Kalender', 'Om Udir', 'In English', 'Verktøy', and a search bar on the right. A secondary navigation bar contains 'Utdanningsløpet', 'Læring og trivsel', 'Eksamen og prøver', 'Kvalitet og kompetanse', 'Tall og forskning', and 'Regelverk og tilsyn'. The breadcrumb trail reads 'Du er her: Forside - Læring og trivsel - Minoritetsspråklige'. The main heading is 'Minoritetsspråklige', followed by a paragraph: 'Her finner du som arbeider med minoritetsspråklige i barnehage og skole pedagogisk støttemateriell, filmer, veiledninger og regelverk.' Below this are three white boxes with links: 'Regelverket for minoritetsspråklige', 'Hva ligger i begrepet?', and 'Flyktninger'. The section 'Barnehage' is visible below, featuring a green box for 'Samtaleguide om barnets morsmål' and two video thumbnails: 'Film: Styrking av barns morsmål gjennom rollelek i' and 'Film: Leseutvikling - et'. The Windows taskbar at the bottom shows the date 15.11.2017 and time 15:34.

Utdanningsdirektoratet